

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Vägledning i Göteborgs Stad

Senast uppdaterad 2025-04-08

**Framtagen av enheten samverkan med civilsamhället
med stöd av stadsledningskontoret område juridik**

Introduktion – hur kan vägledningen användas?

- Vägledningen består av en kort introduktionsdel med fakta om IOP och är sen indelad i tre huvuddelar:
→ Starta, Besluta och Göra
- Varje huvuddel har frågor som du kan klicka på för att läsa mer
- Under varje fråga finns möjlighet att gå tillbaka till grundmenyn för att välja en ny fråga
- En del frågor har enklare metodstöd kopplat till sig som kan användas som stöd
- En del frågor har också förslag på stödfunktioner att kontakta internt i Göteborgs Stad
- Knappar med grå text är inte klickbara, då finns exempelvis inget metodstöd under just det kapitlet.
- Några frågor har fler sidor kopplat till sig. I så fall finns en pil till nästa sida inom samma område
- Vägledningen behöver inte läsas från A till Ö, gå istället igenom de frågor som är relevanta utifrån ert arbete och era sammanhang.
- Det finns också annat metodmaterial kopplat till IOP. Bland andra har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) utvecklat en samverkansmodell för offentliga aktörer och civilsamhället.
[Klicka här](#) om du vill läsa mer.

Grund-menü

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Introduktion – vad är IOP?

IOP är en samverkansmodell mellan en eller flera idéburna och offentliga aktörer. När långsiktig samverkan behövs för att lösa problem eller utmaningar kan IOP vara en lämplig samverkansmodell.

Modellen bygger på:

- Fokus på en gemensam samhällsutmaning som saknar självklar lösning
- En väl fungerande dialog
- Samsyn kring mål och målgrupp
- Gemensam styrning av syfte och mål
- Varje part ansvarar för sina verksamheter som är del av IOP:t
- Samfinansiering där både materiella och immateriella resurser räknas
- Samverkan som varken är lämplig för upphandling eller föreningsbidrag.

Grund-menyn

Starta-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

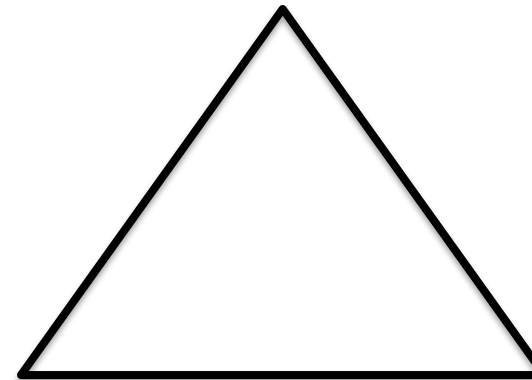
Introduktion – viktiga frågor

För att förstå om IOP är den bästa formen/finansieringen i just ert arbete finns tre viktiga frågor som är bra att ställa sig tidigt i processen.

Det är aldrig bara en av frågorna som leder till svaret utan en samlad bedömning av alla tre.

Som hjälp finns ett antal stödfrågor under metodstödet. Det finns också fördjupad information under de olika kapitlen i vägledningens start-menyn.

1. Vad behöver vi göra?

2. Vad kan vi göra?

3. Vad får vi göra?

Grundmeny

Starta-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Introduktion – styrande och stödjande dokument

I Göteborgs Stad finns flera styrande dokument så som budget, program och planer som både kan ge stöd till att vi i Staden ska samverka med civilsamhället liksom ge vägledning i *hur*. Nedan listas två övergripande dokument som kan vara bra att känna till i samverkan med civilsamhället.

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället [\[länk\]](#)

- Även om riktlinjen omfattar bidrag och inte ekonomiskt stöd för IOP rekommenderar vi att exempelvis skrivningar om **demokrativillkor** och hur **utbetalningar hanteras** även efterföljs när det gäller IOP.

Överenskommelsen mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer [\[länk\]](#)

Målet med överenskommelsen är att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskap i Göteborg genom att bland annat:

- att skapa **tydliga förutsättningar och strukturer för dialog och samverkan** mellan parterna.
- att **synliggöra och stärka civilsamhällets organisationer som självständiga och oberoende** i rollen som opinionsbildare och som röstbärare för marginaliserade, utsatta och åsidosatta grupper.
- dialogen är ett viktigt som medel för förändring och kan bland annat innebära att civilsamhällets organisationer **tidigt är delaktiga i kartläggning och planering** av hur invånarnas behov tillgodoses.

Grund-menyn

Starta-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Introduktion – övergripande checklista

Följande punkter är ett sätt att synliggöra vilka delar som kan ingå i arbetet med ett IOP. Mycket av information om hur eller vad som kan vara viktigt att tänka på under respektive punkt går att läsa om i vägledningen.

- ✓ Startsamtal mellan potentiella parter
- ✓ Utred behov, kapacitet och juridik
- ✓ Skriv avtal
- ✓ Fatta beslut
- ✓ Arkivera
- ✓ Starta och driv verksamhet/samverkan
- ✓ Följ upp, utvärdera
- ✓ Avsluta eller förläng

Grund-menü

Starta-menü

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Grundmenyn i vägledningen

Göteborgs
Stad

Starta

Checklista

Besluta

Checklista

Göra

Checklista

Starta

Sätta agendan

Vem tar
initiativet?

Är det lagligt?

Vilka är
lämpliga
parter?

Vad är
demokrati-
villkor?

Företag i ett
IOP?

Vad är
civilsamhället?

Vad är en
insats-
beskrivning?

Vad är en
idéburen part?

Formulera

Vad är
utmaningen?

Hur skriva
IOP-avtal?

Gemensam
värdegrund?

Vem skriver
avtalet?

Vilka är era
målsättningar?

Avtalets
rubriker?

Hur bör ett IOP
styras?

Checklista

Klicka på den
fråga du vill
veta mer om

Grund-menyn

Besluta

**Hur långvariga kan
IOP- avtal vara?**

**Vem fattar
beslut om IOP?**

**Hur fattas beslut
med fler parter?**

Klicka på den
fråga du vill
veta mer om

**Hur förvaras ett
IOP-avtal?**

**Hur betalas pengar ut
i ett IOP-avtal?**

Checklista

Grund-menyn

Göra

Genomförande

Hur följer vi strukturen i
ett IOP-avtal?

Uppföljning

Hur följer vi upp?

Ska vi utvärdera?

Hur skapar
vi samordning?

Fortsättning

Avsluta eller fortsätta?

Vem äger frågan om
fortsättning?

Checklista

Klicka på den
fråga du vill
veta mer om

Grund-menyn

Vem tar initiativet?

Även om den ideala lösningen när det gäller IOP är att en organisation i civilsamhället tar initiativet så betyder det inte att Göteborgs Stad måste vara passiv innan det finns ett förslag. Staden kan ta initiativ till samverkan men ska då se till att det inte görs som en beställning utan istället som en inbjudan till dialog.

Till skillnad från om Göteborgs Stad förbereder en utlysning av bidrag eller en upphandling, bör processen vara mer gemensam från ax till limpa när det kommer till IOP.

I en del sammanhang finns det en förhistoria som lett fram till varför samtalet om samverkan har startat. Det historiska kan vara viktigt för att förstå sammanhanget för nuvarande samtal. Därför kan det vara viktigt att tidigt berätta för alla om historien, både nya och gamla parter så alla har samma förståelse in i det nya samtalet.

Det historiska kan också ha etablerat sätt att arbeta som styr nuvarande samtal. Vissa delar av det kanske kan lyftas med in i det nya, ibland kanske det behöver uppdateras eller lämnas helt.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Vad är utmaningen?

Oberoende av om det är aktörer i Göteborgs Stad eller i civilsamhällets organisationer som tagit initiativet till ett samtal, så behöver alla parter samtala om vad det är för utmaning/problem som är relevant i sammanhanget.

Därför är ett viktigt steg i den tidiga processen att skapa utrymme för samtal mellan parterna om hur de ser på utmaningen/problemet.

Om det går att hitta samsyn om tillräckligt mycket av utmaningen så är det en god grund för ett partnerskap. Om det visar sig att det inte är möjligt, så bör båda parter överväga om ett partnerskap är möjligt.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Är det lagligt?

Det finns ingen lag som definierar vad IOP är eller om det är tillåtet. Frågan om laglighet har dock prövats av statliga utredningar. En statlig utredning som granskat dessa frågor har sagt att:

”Kommuner och regioner har redan i dag möjlighet att, förutsatt att verksamheten omfattas av den kommunala kompetensen och följer övrig nationell samt EU-rättslig lagstiftning, teckna denna typ av avtal.” (Idéburen välfärd SOU 2019:56, s 323)

För att styra åt rätt håll bör Göteborgs Stad följa dessa kriterier för vad som kännetecknar IOP:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden.
2. Det syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål.
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.
4. Partnerskapet får inte innebära en tilldelning av ett offentligt kontrakt eller upphandling av en koncession.
5. Den offentliga finansiering som ingår i partnerskapet är förenlig med EU:s statsstödsregler.
(Idéburen välfärd SOU 2019:56, s 18)

Läs mer på nästa sida om de tre grundläggande frågorna som behöver besvaras.

Introduktion

Starta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Är det lagligt?

Eftersom IOP inte har en egen legal definition så måste varje avtal bedömas för sig. Det görs primärt utifrån tre juridiska frågor:

1. Hindrar kommunallagen att kommunen är part i avtalet?
2. Borde "tjänsten" upphandlas enligt LOU?
3. Är kommunens resurser/finansiering ett otillåtet statsstöd?

Det är också viktigt ur ett juridiskt perspektiv hur processen till ett IOP-avtal fungerar och hur avtalet sen skrivs. Det ska inte vara en beställning. Processen ska istället ske gemensamt.

På nästkommande sju sidor kan du läsa mer om kommunallagen, upphandling och statsstöd. Ta gärna hjälp av din förvaltnings- eller bolagsjurist eller annan funktion för att förstå och göra en prövning av just ert enskilda fall.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Kommunallagen 2 kap. 1 §

IOP måste följa kommunallagen

"I 2 kap. KL regleras den grundläggande kommunala kompetensen. Ett antal paragrafer uttrycker vad kommuner får göra och på vilket sätt. För att kommunerna ska få ha hand om en angelägenhet krävs enligt 2 kap. 1 § KL att det är av allmänt intresse och har anknytning till kommunens område eller dess medlemmar.

Det som avgör om en angelägenhet är av allmänt intresse är exempelvis om det är lämpligt, ändamålsenligt och skäligt.

Utredningen Idéburen välfärd bedömer att IOP utformade enligt utredningens kriterier ryms inom den kommunala kompetensen i 2 kap. 1 § KL. Det handlar om välfärdsverksamhet och partnerskapet syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål. Den offentliga finansieringen innebär inte stöd till enskild utan verksamhet av allmänt, samhälleligt intresse.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Kommunallagen 2 kap. 8 §

Fortsättning

En annan fråga som kan vara relevant handlar om när en idéburen organisation bedriver näringsverksamhet.

Enligt 2 kap. 8 § KL får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare endast lämnas om det finns synnerliga skäl för det.

Av vägledningen i SOU 2019:56 framgår att IOP med idéburna aktörer inom de välfärdsverksamheter som lämpar sig för sådana partnerskap, typiskt sett, inte är att betrakta som individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare. Detta då den bestämmelsen handlar om stöd till den del av näringslivet som traditionellt är förbehållen den enskilda företagsamheten, det egentliga näringslivet.

[Introduktion](#)[Starta-menyn](#)[Grund-menyn](#)[Metodstöd](#)[Stödfunktioner](#)[Fortsättning](#)

Lagen om offentlig upphandling

Sex kriterier som alla ska vara uppfyllda för att det ska vara fråga om ett offentligt kontrakt:

- Det ska vara ett avtal mellan två eller flera parter.
- Avtalet ska innebära att en överenskommelse har träffats mellan berörda parter.
- Avtalet ska röra en upphandlande myndighets anskaffning av en vara, tjänst eller byggentreprenad.
- Avtalet ska innebära att den upphandlande myndigheten gör ett val av leverantör (selektivitetskravet).
- Avtalet ska innehålla ekonomiska villkor vilket innebär att den upphandlande myndigheten erhåller en prestation mot vederlag och att det som anskaffas är av direkt ekonomiskt intresse för den upphandlande myndigheten.
- Avtalet ska innehålla rättsligt bindande skyldigheter av ömsesidigt bindande karaktär.

Betänkandet "Idéburen välfärd" SOU 2019:56, s. 263-264.

Introduktion

Starta-menü

Grund-menü

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Lagen om offentlig upphandling

Oftast är det sista kriteriet som inte anses uppfyllt i ett IOP. Kriteriet innebär att den som betalat ersättning kan kräva att den som mottagit ersättningen ska utföra de avtalade tjänsterna. För att det ska vara fråga om ett offentligt kontrakt måste alltså den offentliga parten kunna kräva av den idéburna att den fullföljer vad denne åtagit sig. Om den offentliga parten endast kan kräva återbetalning av erhållna medel om eventuella villkor inte följts så är den sista punkten inte uppfylld.

Utformningen av IOP-avtalet är således av största vikt i syfte att undvika ett kringgående av LOU. Ett regelrätt IOP-avtal bör således utformas och i praktiken innebära att ett offentligt kontrakt inte uppkommer. Det innebär bland annat att det inte bör finnas några avtalsklausuler om fullgörande, tvist och skadestånd.

Begreppet offentligt kontrakt ska tolkas i en unionsrättslig upphandlingskontext och ges en extensiv tolkning. En helhetsbedömning ska göras, inte endast utifrån avtalsvilkorens lydelse utan utifrån dess syfte.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Statsstöd

För att det ska vara fråga om otillåtet statligt stöd krävs att stödet uppfyller dessa fyra kriterier (EUF-fördraget, art 107.1).

1. ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel,
2. gynnar vissa företag eller viss produktion, och
3. snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen samt
- 4 påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

*Medlemsstat
inkluderar kommuner
och regioner*

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Statsstöd

OBS! Icke-ekonomiska tjänster omfattas inte av konkurrens- och statsstödsreglerna.

Till exempel

- Myndighetsutövning
- Sociala trygghetssystem
- Hälso- och sjukvård
- Utbildning

Exempel på IOP:er som sannolikt är att bedöma som icke-ekonomisk verksamhet:

- Behandlingscenter för krigsskadade och torterade
- Stöd till brottsoffer
- Idrottsföreningars integrationsinsatser

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Statsstöd

Två viktiga situationer då ersättningen inte är ett statligt stöd

Samhandelskriteriet

Om ersättningen inte innebär att handeln mellan medlemsstaterna påverkas är det inte fråga om ett statligt stöd. Så kan vara fallet om verksamheten i fråga har en rent lokal karaktär och inte lockar kunder eller brukare från andra medlemsstater.

Exempel:

- *simbassänger att användas främst av lokalbefolkningen*
- *lokala museer och lokala kulturevenemang*
- *mötesplats för ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar*
- *verksamhet för personer med missbruksproblematik eller annan social utsatthet som ofta söker sig till offentliga platser*
- *lokala arbetsmarknadsprojekt*

Stöd av mindre betydelse (de minimis)

Om ersättningen till en enskild aktör inte överskrider 300 000 euro under en treårsperiod, eller 750 000 euro under en treårsperiod om det är en allmän ekonomisk tjänst, betraktas inte ersättningen som statligt stöd. Allt offentligt stöd till samma mottagare som betraktas som de minimis-stöd ska räknas samman.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Vilka är lämpliga parter?

Två aspekter har betydelse här; dels vilka Göteborgs Stad kan samverka med utifrån exempelvis kapitlet om laglighet och demokratisk verksamhet. Det betyder exempelvis att det är idéburna organisationer och offentliga som är avtalsparter. Om någon av dessa kategorier saknas ska ett IOP inte upprättas. Om det finns andra intressenter, som näringsliv kan ni läsa mer om det på nästa sida. En annan viktig fråga är vilka Staden behöver samarbeta med för att lösa en samhällsutmaning.

Det kan vara hjälpsamt att fundera kring utmaningens nuläge. Är det lätt eller svårt att nå målgruppen, saknas tillit, finns det viktiga saker att ta i beaktande kopplat till målgrupp eller område som utmaningen finns i? Är det viktigt med lokal anknytning, kunskap om frågan eller båda? Finns det i så fall fler organisationer än de ni har dialog med idag som kan bjudas in?

Det är samtidigt viktigt att väga behov mot komplexitet när ni pratar om vilka parter som bör ingå i samtalet, både från staden och civilsamhället. Det ska inte vara fler än nödvändigt eftersom samverkan blir mer komplex ju fler parter som är med. Men det bör inte heller vara så att viktiga resurser, kompetenser utesluts. De som behöver vara med för att lösa utmaningen bör bjudas in till samtalen. Olika organisationer kan ha olika roller i ett IOP där någon kanske fortsätter ingå som dialog-part men inte bidrar med praktiska resurser exempelvis.

[Introduktion](#)[Starta-menyn](#)[Grund-menyn](#)[Metodstöd](#)[Stödfunktioner](#)[Fortsättning](#)

Vinstutdelande företag i IOP?

IOP utgår från att det är idéburna och offentliga aktörer som sluter avtal med varandra, men betyder det att vanliga företag helt är uteslagna från att vara delaktiga i IOP-avtal?

Företag kan besitta resurser av olika slag som kan vara viktiga för att förverkliga de målsättningar som ett IOP har. Det kan därför finnas ett intresse av att de är involverade i diskussionerna om samhällsutmaningar och om vilka insatser som behövs för att möta dem.

Det finns inga hinder mot att ett företag bidrar på olika sätt direkt till en idéburen parts verksamhet, men något avtal behöver inte nödvändigtvis upprättas där den offentliga aktören är part. Om information om företagets bidrag till verksamheten behövs för förståelsen av den gemensamt bedrivna verksamheten inom IOP:t kan sådan information föras in i de beskrivande delarna av IOP-avtalet.

Om ett företag i stället vill lämna ersättning i form av kontanta medel, varor/och eller tjänster till den offentliga aktören skulle ett sponsoravtal kunna vara en framkomlig väg. Den offentliga aktören ska då som motprestation tillhandahålla exponering av företaget på något sätt. Ett sponsoravtal kan lämpligen vara en bilaga till IOP-avtalet. Göteborgs Stads riktlinje för sponsring ska följas.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Gemensam värdegrund?

Har Göteborgs Stad och den/de potentiella samverkande parterna tillräckligt gemensam värdegrund för att samverka i ett IOP?

För att svara på den frågan behövs samtal i relation till den samhällsutmaning som samtalen handlar om. Parterna får då chansen att pröva sina respektive värdegrunder lite mer specifikt.

För att ta ett exempel: om samhällsutmaningen handlar om segregation/ojämlighet, har parterna tillräckligt lika uppfattning om begreppen integration och inkludering för att fungera tillsammans? För praktiskt stöd, klicka på metodknappen.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Vad är demokrativillkor? - demokratisk struktur

Göteborgs Stad har i riktlinjen för bidragsgivning ställt upp ett antal kriterier. Det är rimligt att använda samma kriterier när det gäller att vara lämplig idéburen samverkanspart för ett IOP. Följande kriterier handlar om samverkanspartens **demokratiska struktur**:

- Vara [organisation inom det civila samhället](#),
- Ha en ansvarig styrelse och revisor samt fungera enligt demokratiska principer, relevanta för varje [associationsform](#),
- Ha lokal anknytning och stödet ska komma göteborgarna till gagn,
- Ha allmänintresse och vara öppen för alla om inte sakliga och godtagbara skäl finns för undantag,
- Verka för lika rättigheter och möjligheter till delaktighet och deltagande oberoende av kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Om en potentiell samverkanspart redan är bidragsmottagare har Göteborgs Stad bedömt att kriterierna möts gällande den organisationen. Ny organisation betyder ny bedömning. Klicka på nästa sida för att läsa om **demokratisk verksamhet**.

Introduktion

Starta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Vad är demokrativillkor? - demokratisk verksamhet

Göteborgs Stad har i riktlinjen för bidragsgivning ställt upp ett antal kriterier. Det är rimligt att använda samma kriterier när det gäller att vara lämplig idéburen samverkanspart för ett IOP. Följande kriterier handlar om samverkanspartens **demokratiska verksamhet**:

Den idéburna organisationen kan inte beviljas stöd för verksamhet/ aktivitet om den eller någon av dess företrädare, i verksamheten:

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.
5. bedriver partipolitiskt eller religiöst arbete eller uppmuntrar till bruk av alkohol, tobak eller andra droger

Om en potentiell samverkanspart redan är bidragsmottagare har Göteborgs Stad bedömt att kriterierna möts gällande den organisationen. Ny organisation betyder ny bedömning.

Göteborgs stads riktlinje för bidrag till civilsamhället

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Vad är civilsamhället?

Sveriges riksdag har beslutat följande om vad civilsamhället och idéburna organisationer är:

”Begreppet det civila samhället används i betydelsen av en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där **människor, grupper och organisationer** agerar tillsammans för gemensamma intressen.”

”Inom det civila samhället finns alla typer av ideella föreningar, som utgör den vanliga formen för de svenska folkrörelserna och intresseorganisationerna, liksom för många religiösa sammanslutningar. De registrerade trossamfundet räknas också som en del av det civila samhället. Vidare räknas samfällighetsföreningarna dit. Förutom ideella föreningar och registrerade trossamfund omfattar begreppet civilsamhälle också sådana stiftelser som inte är statliga och som inte kontrolleras av ett företag eller har som ändamål att främja en enskild familj eller släkt. Vidare omfattas den s.k. nykooperationen, medan andra former av kooperativ och ekonomiska föreningar som huvudregel inte ingår. Nykooperationen domineras av små, lokalt förankrade ekonomiska föreningar som har tydliga inslag av ideella insatser.” (Prop 2009/10:55)

Introduktion

Starta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Vad är en idéburen part?

För att få svar på frågan vem som räknas till idéburen part utgår vi från **associationsformer**. Det är de organisations-former som finns och räknas som juridisk person inom civilsamhället och skulle kunna ingå som idéburen part i ett IOP.

- **Ideella föreningar:** ska vara allmännyttiga enligt inkomstskattelagen och fungera enligt demokratiska principen; en person en röst, ansvarsförhållande mellan årsmöte och styrelse, vara registrerade hos skattemyndigheten
- **Ekonomiska föreningar:** ska ha gottgörelse- och utdelningsbegränsning i sina stadgar, återinvestera sin vinst i den egna verksamheten och fungera enligt den demokratiska principen; en person en röst, ansvarsförhållande mellan årsmöte och styrelse, vara registrerade hos skattemyndigheten och upprättade i enlighet med lagen om ekonomiska föreningar (2018: 672)
- **Registrerat trossamfund:** ska vara allmännyttiga enligt inkomstskattelagen och fungera enligt demokratiska principen; en person en röst, ansvarsförhållande mellan årsmöte och styrelse, vara registrerade hos skattemyndigheten, samt registrerade enligt lagen om trossamfund (1998:1593) eller lagen om Svenska kyrkan (1998: 1591)
- **Stiftelse:** vara allmännyttig, vara så kallad "vanlig" eller "insamlingsstiftelse", ha förordning upprättad i enlighet med stiftelselagen (1994:1220)
- **Samfällighetsförening:** samma krav som ideell förening ovan samt vara upprättad i enlighet med lagen om förvaltning av samfälligheter (1973: 1150)
- **Aktiebolag med särskild vinstutbegränsning (SVB):** bolagsordning i enlighet med aktiebolagslagen (2005: 551). När det gäller samverkan med SVB så behöver en bedömning göras i varje enskilt fall.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Vilka är era målsättningar?

I de flesta, för att inte säga alla, sammanhang är det viktigt att beskriva vad som bör uppnås med ett partnerskap, vilken typ av förändring som ett arbete ska leda till. Ett sätt att närma sig detta är att först beskriva det grundläggande syftet med ett arbete. Alltså varför är det viktigt? I Göteborgs Stad kan den informationen finnas beskriven i politiska beslut, planer eller program.

Därefter behöver parterna prata om gemensamma mål som ni vill uppfylla genom partnerskapet. Ni kan också skapa lärandemål, alltså komma överens om vad det är parterna behöver skapa lärande/kunskapsutveckling kring för att uppnå det uppsatta målet.

Se vidare under "Metodstöd".

Tänk på!

- Utgå från att hitta gemensamma målformuleringar för att undvika parallella spår där varje part har olika mål med partnerskapet.

[Introduktion](#)[Starta-menyn](#)[Grund-menyn](#)[Metodstöd](#)[Stödfunktioner](#)[Fortsättning](#)

Vad är en insatsbeskrivning?

I en samverkan gör alla parter konkreta insatser. Det gäller att tidigt i arbetet identifiera vilka resurser de olika parterna har och vilka insatser de då kan och behöver bidra med för att partnerskapet ska uppnå sina målsättningar. Under metodstödet hittar du en enklare metod för att göra både en resursinventering och insatsbeskrivning där alla parter beskriver vad den bidrar med.

I nästa steg kan det vara bra att fundera på om det finns någon speciell ordning som de olika insatserna behöver ske i, alltså behöver insats A ske före insats B för att ge bäst effekt och hur samordnar vi i så fall det så insatser sker i takt med varandra.

Behöver till exempel någon förankring, utbildning eller informationsinsatser ske innan en viss insats eller kan det pågå parallellt?

Introduktion

Starta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Hur bör ett IOP styras?

Det första som är viktigt att konstatera är att den struktur som skapas för att styra IOP:t har mandat att styra syfte och mål inom IOP:t, inte de konkreta insatserna som olika parter gör i partnerskapet. Insatserna styr parterna självständigt. Men partnerskapet innebär en öppenhet att diskutera insatserna, dock inte att partnerskapet i sig fattar beslut om dem.

Skapa en sammanhållande avstämningsgrupp där alla parter som skrivit under avtalet finns representerade. Det grundläggande syftet för avstämningsgruppen är att följa upp de mål som IOP:ts avtal har bestämt.

En del IOP:er är omfattande med många olika verksamheter där parterna gör insatser, andra är mindre och har kanske en verksamhet. Detta påverkar hur den operativa samverkansstrukturen bör se ut. De personer som är operativa bör ha tydligt ansvar att rapportera vad som sker till avstämningsgruppen.

Introduktion

Starta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Hur skriva IOP-avtal?

Processen för att skriva ett IOP-avtal

När det är dags att skriva själva IOP-avtalet finns det några faktorer att ta hänsyn till så att avtalet verkligen är och uppfattas som ett samarbete som samfinansieras av parterna och genomförs tillsammans (och inte kan uppfattas som köp/anskaffning/upphandling). Här följer några riktmärken:

- Partnerskapssamarbetet ska vara samfinansierat där alla parter tydligt bidrar i budget och med olika insatser som tillsammans skapar ett mervärde. Detta kan synliggöras genom;
- Kommunens del i finansieringen som ekonomisk delfinansiering, eventuellt handledarstöd, utbildning, samordning, lokaler med mera.
- Civilsamhällesorganisation/-ers del i finansieringen som ekonomisk delfinansiering, frivilligt arbete, eventuellt handledarstöd, utbildning, kunskaper och kompetenser, nätverk, relationer, lokaler, utrustning m.m.

Det har ingen juridisk betydelse att kalla dokumentet som parterna kommer överens om för ett avtal. Vi använder ordet avtal för att det signalerar att minst två parter har enats om förutsättningar för sitt samarbete. Det är istället processens ömsesidighet, att det inte är en beställning som är avgörande.

[Introduktion](#)[Starta-meny](#)[Grund-meny](#)[Metodstöd](#)[Stödfunktioner](#)[Fortsättning](#)

Hur skriva IOP-avtal?

- IOP-avtalet bör ange en budget där projektets samtliga insatser och kostnader redovisas, även insatser som består i personella (frivilligarbete) och materiella (t.ex. lokaler som lånas ut till projektet) resurser vilka tillförs projektet utan krav på ersättning.
- Det bör framgå att IOP avser en i förhållande till den offentliga parten fristående verksamhet som inte tillkommit på uppdrag av den offentliga parten.
- Partnerskapet ska bedrivas utan vinstsyfte.
- IOP-avtalet ska inte i detalj reglera hur verksamheten ska utföras.
- Avtalet om idéburet offentligt partnerskap är en samverkansform som bygger på tillit och bör därför inte ges formen av ett kommersiellt avtal med avtalssanktioner såsom skadestånd, vite etcetera.

(Utdrag från SKRs skrift "Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner, landsting och regioner", s. 13-14)

Introduktion

Starta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Fortsättning

Vem skriver avtalet?

Både juridiskt (för att processen inte ska vara en beställning) och innehållsligt (för att allas perspektiv och kunskaper behövs) kan det vara viktigt att både den offentliga och organisationerna i civilsamhället bidrar till avtalets innehåll tillsammans.

Skapa gärna en skrivgrupp som kan skriva gemensamt baserat på de samtal som parterna haft. Gruppen bör inte vara för stor eftersom det kan försvåra arbetet. De olika kompetenser som kan behövas kan gruppen inhämta utifrån.

[**Introduktion**](#)[**Starta-meny**](#)[**Grund-meny**](#)[**Metodstöd**](#)[**Stödfunktioner**](#)[**Fortsättning**](#)

Avtalets rubriker?

Följande rubriker kan vara bra att ha med i ett IOP-avtal:

- Bakgrund
- Avtalsparter
- Värdegrund
- Syfte och mål
- Insatser och åtaganden
- Styrning inom partnerskapet
- Uppföljning och lärande
- Ekonomi
- Period för avtalet
- Omförhandling
- Förtida avbrytande av avtal

Det finns en mall för hur avtalet kan skrivas på samma sida där vägledningen ligger. Sök på IOP på digitala navet så hittar du.

Tänk på!

- IOP-avtalet ska innehålla allt som är av vikt för avtalets framdrift.
- Det är viktigt att ett eventuellt tjänsteutlåtande inte lyfter in ytterligare avtalsdelar som inte framgår i avtalet. Tjänsteutlåtandet ska snarare beskriva varför din förvaltnings förslag till nämnd är att ingå i avtalet, utifrån vilka av just era mål och uppdrag.
- Pengarna i ett IOP är varken köp eller föreningsbidrag och därför rekommenderar vi att det kallas ekonomiskt stöd inom IOP.

Introduktion

Starta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Checklista Göra

Har ni i detta läge

- ✓ Haft dialog med de parter som kan vara relevanta för samverkan?
- ✓ Utrett om det är lagligt att gå vidare i processen?
- ✓ Granskat och konstaterat att organisationen har demokratisk verksamhet och struktur?
- ✓ Utrett vilka resurser respektive part kan bidra med?
- ✓ Kommit överens om mål och eventuellt lärandemål?
- ✓ Kommit överens om styrningen i avtalet?
- ✓ Skrivit ett gemensamt avtal som parterna är överens om och som innefattar bland annat resurser, syfte, målsättningar, styrning, ekonomi med mera.

Introduktion

Starta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Fas Göra

Vem fattar beslut om IOP?

Varje förvaltning/bolag eller idéburen part kan fatta beslut på olika sätt. När det kommer till att skriva på avtalet behöver därför varje part ta reda på vem som kan skriva på ett IOP-avtal. Delegationsordningen kan vara till hjälp i Göteborgs Stad.

Om ett ärende ska till nämnden eller inte avgörs dock inte enbart av delegationsordningen utan även av hur politiskt stor vikt en fråga har. Om nämnden är beslutsfattare behöver ett tjänsteutlåtande skrivas fram kopplat till avtalet. Varje förvaltning har interna processer för hur tjänsteutlåtande tas fram.

Den idéburna parten brukar ha en eller flera firmatecknare som vanligtvis är den/de som kan skriva på avtal. Vem som tecknar firman i den idéburna organisationen framgår vanligtvis på ett konstituerande årsmötesprotokoll.

Introduktion

Besluta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Hur fattas beslut med flera parter?

I en del IOP-avtal är Göteborg Stads avtalspart en nämnd, i andra avtal kan det vara flera nämnder eller bolag. Andra nämnder/bolag i Göteborgs Stad kan också vara delaktiga i processerna kring ett IOP utan att vara formell part till avtalet.

I dokumentet "Göteborgs Stads riktlinjer för styrande dokument" beskrivs att likalydande beslut kan ske såhär:

"3.4 Likalydande beslut av nämnder

Nämnderna kan i vissa fall även anta gemensamma likalydande styrande dokument inom sina verksamhetsområden. [...] Som krav gäller att beslutet är likalydande och tas av respektive nämnd. Innan ett ärende kan hanteras enligt denna beslutsgång måste nämnderna säkerställa att ärendet inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt."

Denna procedur kan användas inte bara om styrande dokument utan exempelvis också när det gäller att involvera flera parter i ett beslut om att ingå ett IOP-avtal.

[Introduktion](#)[Besluta-meny](#)[Grund-meny](#)[Metodstöd](#)[Stödfunktioner](#)[Fortsättning](#)

Hur fattas beslut med flera parter?

Om beslut ska fattas av flera parter än en offentlig och en idéburen part krävs det samordning. Det första du behöver göra är att ta reda på hur respektive part fattar beslut. Det är inte ovanligt att alla parter fattar beslut på olika sätt där en förvaltning beslutar i nämnd, en på delegation till direktör, ett bolag beslutar på chefsnivå och den idéburna av en firmatecknare som exempel.

Om beslut ska fattas på nämndnivå i flera nämnder bör det nämnas i din förvaltnings tjänsteutlåtande. Respektive nämnd som ingår i partnerskapet skriver fram ett eget tjänsteutlåtande med bilagor, gärna samordnat.

Tänk på!

- IOP-avtalet ligger som bilaga till tjänsteutlåtandet, här ska allt som är av vikt för avtalets framdrift framgå. Det är viktigt att inte tjänsteutlåtandet lyfter in ytterligare avtalsdelar som inte framgår i avtalet. Tjänsteutlåtandet ska snarare beskriva varför din förvaltnings förslag till nämnd är att ingå i avtalet, utifrån vilka av just era mål och uppdrag.

[Introduktion](#)[Besluta-meny](#)[Grund-meny](#)[Metodstöd](#)[Stödfunktioner](#)

Hur långvariga kan IOP-avtal vara?

IOP-avtal kan vara fleråriga. Långsiktighet är ett viktigt medel. Göteborgs Stads budgetprocess är däremot ettårig vilket betyder att de ekonomiska förutsättningarna för ett enskilt IOP kan ändras under avtalets gång. Detta kan vara skäl för Göteborgs Stad att säga upp ett pågående avtal.

Det bör framgå i ett längre IOP-avtal att avtalstiden är exempelvis 3 år förutsatt att parterna är överens och det finns ekonomiska förutsättningar.

Göteborgs Stad föredrar avtal som har tydliga tidsgränser för att det ska finnas inbyggda anledningar till uppföljning av samarbeten.

Om avtalet gäller under ett år kan det vara bra att tänka på att skriva avtalet inom ett kalenderår, alltså februari till december snarare än februari till februari nästa år eftersom det är så ekonomin hanteras i Göteborgs Stad. Alternativet är att utbetalningarna görs på rätt budgetår oavsett hur avtalet sträcker sig.

Introduktion

Besluta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Hur betalas pengar ut i ett IOP-avtal?

När och till vem/vilka pengarna ska betalas ut i ett IOP-avtal bör framgå i avtalet. Det kan exempelvis vara vid ett eller flera tillfällen under året beroende på vad ni kommit överens om.

Det ekonomiska stödet kan både betalas in genom fakturering till Göteborgs Stad eller ut genom en utbetalning från Staden. Ta kontakt med din förvaltnings ekonom för att få hjälp i hur din förvaltning vill göra. Det kan vara bra att tänka på att en mindre organisation kan behöva stöd i Stadens faktureringsverktyg.

Glöm inte att kontrollera bankgiro på samma grunder som anges av riktlinjen för bidragsgivning till civilsamhällets organisationer!

Introduktion

Besluta-menyn

Grund-menyn

Metodstöd

Stödfunktioner

Hur förvaras ett IOP-avtal?

Ett IOP-avtal bör diarieföras hos varje beslutande förvaltning/bolag. Om ärendet gått till nämnd diarieförs det vanligtvis i samma ärende som tjänsteutlåtandet. Om det beslutats via delegation kan en registrator hjälpa dig att skapa ett ärende. Här kan också exempelvis årshandlingar från den idéburna parten diarieföras om de inte redan finns i annat ärende i förvaltningen.

Har ni funktioner som arbetar med Göteborgs Stads E-tjänst för bokning och bidrag i er förvaltning, kontakta den enheten och fråga om det redan finns ett ärende med organisationens handlingar.

För att det ska vara enkelt att söka och få en överblick av aktuella och gamla IOP-avtal är det en rekommendation att namnet på ärendet innehåller förkortningen IOP.

[**Introduktion**](#)[**Besluta-menyn**](#)[**Grund-menyn**](#)[**Metodstöd**](#)[**Stödfunktioner**](#)

Checklista Besluta

Har ni i detta läge:

- ✓ tagit reda på vem som fattar beslut om IOP-avtal?
- ✓ kontrollerat att respektive part har skrivit på avtalet?
- ✓ sett till att avtalet är diariefört?
- ✓ säkerställt att ni är överens om när och hur pengarna ska betalas ut?

Introduktion

Besluta-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Fas Göra

Hur följer vi strukturen i ett IOP-avtal?

I IOP-avtalets avsnitt om styrning finns förhoppningsvis skrivningar om hur strukturen för partnerskapet ser ut och ska fungera. Nu är det dags att skapa de strukturer som avtalet har behov av för att kunna följa sitt syfte och mål.

Sträva gärna efter så lite hierarkier som möjligt men se samtidigt till att ansvar och roller är tydliga.

Det kan vara bra att tidigt komma överens om exempelvis:

- Hur ofta ska styrgrupp och/eller arbetsgrupp träffas?
- Vilka ska ingå i respektive grupp?
- Vem bjuder in till mötena?
- Vem står för dagordning, kan det skapas en enkel stående dagordning?
- Hur ser vi till att kontinuerligt följa upp avtalet gentemot målen?
- Hur håller vi kontakten mellan möten?

Introduktion

Göra-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Hur skapar vi samordning?

I dialog och skrivet i avtalet har parterna förhoppningsvis redan analyserat och synliggjort flera delar som respektive part kan och vill bidra med för att uppnå ert gemensamma mål. Det är grunden för hur samordningen i IOP:t behöver fungera.

Den analysen visar vilka roller i de olika samverkande organisationerna som behöver vara i dialog för att deras insatser ska kunna samordnas. Tänk på det som ett pussel: hur behöver bitarna passas ihop för att tillsammans skapa något större?

De olika personer som arbetar i sina olika roller behöver etablera enkla och tydliga kanaler för informationsutbyte och diskussion. Det kan vara bra att tidigt etablera någon slags digital samverkansyta som alla kommer åt.

Introduktion

Göra-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Hur följer vi upp?

Om parterna har skapat olika former av mål så kan dessa användas som mall för vilken typ av information som behöver följas upp i arbetet.

Skapa från början enkla mallar för att samla in den informationen som behövs för att kunna följa upp avtalets mål. Gå gärna igenom dessa tillsammans så alla ingående parter förstår varför informationen samlas in samt hur och när det ska göras. Det kan med fördel följas upp kontinuerligt under arbetsgruppsmöten så blir den totala uppföljningen enklare sen.

Under metodstöd kan du se exempel på hur en mall kan vara uppbyggd.

Tänk på!

- Att den offentliga organisationen också är en part som bör bidra till uppföljningen.
- Att det är skillnad på vad ni parter följer upp gemensamt gentemot avtalet och vad du som tjänsteperson behöver följa upp mot exempelvis verksamhetsplan eller andra avtal.

Introduktion

Göra-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Ska vi utvärdera?

Det är skillnad på *uppföljning* som främst handlar om att kunna svara på frågan: vad som är gjort, och *utvärdering* som också kan innefatta att svara på frågor som: vad har vi åstadkommit för effekter? Varför fungerade en viss insats bra/dåligt?

Det är bra om parterna har ställt sig frågan ifall det i just detta partnerskap finns anledning att göra en utvärdering av insatser och effekter.

Partnerskapet kanske handlar om en fråga där det inte är självklart vad som skapar positiva resultat, där en aspekt av arbetet handlar just om att pröva metoder. I så fall kan utvärdering vara bra att planera in från start.

Introduktion

Göra-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Avsluta eller fortsätta?

IOP skapas för att lösa samhällsutmaningar. Om uppföljning och utvärdering visar att partnerskapet har börjat arbeta på ett sätt som verkar kunna adressera utmaningen, men inte löst det, då finns det goda argument för att fortsätta.

Om erfarenheterna visar att partnerskapet saknat en eller flera aktörer/partners för att lyckas, då är kanske vägen att bjuda in ytterligare aktörer till nästa period.

Men om erfarenheterna visar att detta IOP inte lyckats hitta rätt vägar, att det finns för många faktorer som inte fungerar, då kan rätt väg vara att avsluta det.

Ett annat resultat kan vara att IOP:t har lyckats bra men att det ändå finns saker som talar för att verksamheten bör drivas vidare på annat sätt.

Tänk på!

- Det är viktigt att börja dessa samtal i god tid. Tänk på att alla ingående parter har investerat arbetstid och resurser som kan ta tid att ställa om ifall avtalet upphör.

Introduktion

Göra-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Vem äger frågan om fortsättning?

En av grundtankarna med IOP som arbetssätt är att försöka skapa bättre förutsättningar för långsiktigt lärande. Det är därför viktigt att ha med sig ett långsiktigt perspektiv från början.

Eftersom ett partenskap strävar efter samverkan längs hela vägen behöver även frågan om fortsättning vara ett gemensamt beslut. Det kan givetvis finnas ekonomiska aspekter eller liknande som påverkar beslutet.

Skriv gärna ett stycke om detta i IOP-avtalet.

Introduktion

Göra-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Checklista Göra

Har ni i detta läge:

- ✓ Skapat en struktur för att samordna arbetet utifrån IOP-avtalets syfte och mål?
- ✓ Kommit överens om hur och när ni ska ses och hur ni fattar beslut?
- ✓ Gjort en plan för uppföljning och utvärdering?
- ✓ Pratad om när, om och hur IOP:t ska fortsätta eller avslutas?
- ✓ Pratad om hur lärdomar kan tas tillvara internt och externt?

Introduktion

Göra-meny

Grund-meny

Metodstöd

Stödfunktioner

Stödfunktioner vid frågor om civilsamhället

För att förstå exempelvis en organisations årshandlingar och granska utifrån Göteborgs Stads demokrativillkor i riktlinjen kan det vara bra att ta hjälp av någon funktion som jobbar med detta. Det finns sju bidragsgivande förvaltningar som i sin bidragsgivning gör dessa granskningar redan, ta gärna hjälp av de funktionerna i Staden vid behov. Till stöd har Staden en E-tjänst för bokning och bidrag.

Följande förvaltningar/enheter arbetar med föreningsbidrag:

- Förvaltningen för funktionsstöd föreningsstöd inom funktionshinderområdet
- Idrotts- och föreningsförvaltningen föreningsstöd inom idrott och förening
- Socialförvaltningen Centrum, Hisingen, Nordost och Sydvästs lokala föreningsstöd
- Socialförvaltningen Centrums föreningsstöd inom det sociala området + stöd till Staden i samverkan med civilsamhället
- Kulturförvaltningens kulturstöd till konst och kulturliv

Här hittar ni [kontaktuppgifter till respektive bidragsgivande förvaltning](#)

Vid generella frågor om civilsamhällets organisering:

Enheten samverkan med civilsamhället jobbar bland annat med stöd för att förbättra samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhället. Kontakta gärna dem vid mer generella frågor om civilsamhällets organisering eller samverkansfrågor:

samverkan.med.civilsamhallet@socialcentrum.goteborg.se

[Introduktion](#)[Grund-menyn](#)

Stödfunktioner vid avtalsskrivning och beslut

Stöd och råd i avtalets upplägg: Enheten samverkan med civilsamhället kan bidra med stöd och rådgivning kring processen runt IOP samt visa exempel som kan vara till hjälp.

samverkan.med.civilsamhallet@socialcentrum.goteborg.se

Nämndhantering och delegation: Kontakta i första hand din närmsta chef för att förstå mer om din förvaltnings styrning och ledning. Stödfunktioner så som arkivarie, registrator och nämndsekreterare arbetar med hantering till nämnd, arkivering och ärendehantering. Även verksamhetsutvecklare och/eller planeringsledare samt controller kan vara bra funktioner att få stöd från om era interna processer.

[Introduktion](#)[Grund-menyn](#)

Stödfunktioner i frågor om juridik och ekonomi

Stöd i juridik: Kontakta jurist inom din förvaltning/bolag. Vid större frågor kan också stadsjurist hos stadsledningskontoret anlitas eller extern jurist upphandlas.

Stöd gällande gränsen mellan upphandling och IOP: Du kan vända dig till Inköp och upphandlingsförvaltningen, inkopochupphandling@ink.goteborg.se

Stöd i ekonomi: Kontakta en ekonom inom din förvaltning/bolag.

Introduktion

Grund-menü

Metodstöd – val av samverkansform

1. Vad behöver vi göra?

- Målgruppens behov?
- Lokalsamhällets behov?
- Lagstiftningens krav?
- Behov av samhandling?

2. Vad kan vi göra?

- Kompetens hos idéburna och offentliga parter?
- Resurser hos idéburna och offentliga parter?
- Rådighet hos idéburna och offentliga parter?
- Samverkanskultur och samverkansvana?

3. Vad får vi göra?

- Vilka möjligheter/begränsningar sätter [lagstiftning](#)?
- Vilka möjligheter/begränsningar sätter reglerna om statsstöd?

Introduktion

Grund-menyn

Tillbaka till
Viktiga frågor

fortsättning

Metodstöd resurs- och insatsinventering

Det finns flera metoder för att synliggöra vilka resurser som finns i en organisation. Ett enkelt sätt är att utgå från målet och sen lista alla resurser som respektive part kan bidra med. Lista också sånt som ni ser behov av men ingen kan bidra med, på så sätt kan ni synliggöra parter som kanske fattas för att kunna nå det gemensamma målet. Nedan ser ni ett förenklat exempel.

Gemensam målsättning: Förbättra skolresultat

Organisationen

- Kunskap om målgruppen barn, unga och föräldrar.
- Kompetens i MI och barnrättighetsfrågor
- Kunskap och erfarenhet om att rekrytera volontärer/ideella
- Kunskap och erfarenhet om motivera och utbilda volontärer/ideella

Kommunen

- Ansvariga funktioner inom målområdet
- Tillgång till lokaler
- Materialtillgång
- Tillgång till läroplattformar där verksamhet kan spridas
- Samverkansforum med team X för att nå hemmasittare

Introduktion

Grund-menyn

Tillbaka till
Insatser

fortsättning

Metodstöd resurs- och insatsinventering

Om en organisation och en kommun kommer överens om att gemensamt arbeta för att förbättra skolresultaten i ett område, så kanske deras olika insatser i ett förenklat exempel skulle kunna vara:

Organisationen

- Deltagande i arbetsgrupp och styrgrupp
- Informera i skola och fritidsverksamhet
- Rekrytera volontärer/ideella
- Motivera volontärer/ideella
- Informera volontärer/ideella om tid och plats
- Utse ledare som organiserar aktiviteter

Kommunen

- Deltagande i arbetsgrupp och styrgrupp
- Förankra i skola och fritidsverksamhet
- Ser till att lokal och material finns tillgängligt
- Sprider information genom läroplattformar.
- Bjuder in organisationen till befintliga nätverk i staden som jobbar med målgruppen

[Introduktion](#)[Grund-menü](#)[Tillbaka till
Insatser](#)

Metodstöd - värdegrundsarbete

”Exempel på hur ett idémöte kan genomföras

Inledning: Presentera kommunens beslut att undersöka möjligheterna att bygga partnerskapssamarbete kring samhällsutmaningen xx. Presentera inte exempel på lösningar på samhällsutmaningen. Beskriv hellre utmaningen i form av frågor som visar att det finns en nyfikenhet kring vad samverkan i partnerskap skulle kunna åstadkomma. Som förtroendevald/ledande tjänsteperson under mötet är det bra att inledningsvis ha rollen att öppna mötet och skapa inramning, men viktigt att under fortsatta mötet delta i samtalen på samma villkor som alla andra deltagare.

Förklara syftet med idémötet: Att utforska samhällsutmaningen på ett sådant sätt att alla deltagare bidrar till en större klarhet och fokus för samarbete, samt att se vilka organisationer som kan tänka sig att fortsätta utveckla ett samarbete.

Arbeta konsekvent medskapande t.ex. genom följande mötesupplägg;

Gör en presentationsrunda: Här kommer alla till tals, blir sedda, välkomnade och får möjlighet att uttrycka varför de valt att delta vilket bidrar till att mångfalden av perspektiv på mötets frågeställning blir synligt.

Text citerad från SKR-rapporten: "Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner och landsting", 2018

Introduktion

Grund-menyn

Tillbaka till
Värdegrund

fortsättning

Metodstöd - värdegrundsarbete

”Genomför samtal med medskapande metod: En samtalsmetod är exempelvis [World café/café-samtal](#) där deltagarna sitter 3-5 personer per bord. grupperna samtalar i ca 20 minuters rundor om en fråga i taget där alla runt bordet ges möjlighet att beskriva sina tankar. Borden utrustas med papper och pennor för att teckna ner idéer och insikter. Efter varje runda byter deltagarna samtalsbord för att få tillfälle att dela tankar och idéer med fler. En person stannar kvar vid varje bord för att kort kunna återberätta gruppens idéer.

Genom några samtalsrundor undersöks olika perspektiv på frågan och det ges tillfälle att lära känna varandra en smula och varandras idéer till exempel med hjälp av följande frågor:

Runda 1: Vad betyder samhällsutmaningen xx för mig personligen? Denna runda kan gärna få ta lite extra tid. Det ger deltagarna möjlighet att visa sitt personliga engagemang och lägger grunden för den tillit och samverkan som ska byggas.”

Text citerad från SKR-rapporten: ”Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner och landsting”, 2018

Introduktion

Grund-menü

Tillbaka till
Värdegrund

fortsättning

Metodstöd - värdegrundsarbete

”Runda 2: Vad har samhällsutmaningen xx för betydelse för vår plats/kommun/region?

Runda 3: Vad pågår bland civilsamhällets organisationer som redan är, eller som skulle kunna vara en resurs i att lösa samhällsutmaningen?

Runda 4: Vad skulle bli möjligt om vi kombinerade olika resurser i civilsamhället och kommunen?

När samtalsrundorna avslutats: Ta hjälp av deltagarna att sammanställa resultaten av samtalen på ett inkluderande sätt, kanske med hjälp av en anslagstavla där samverkansidéer skrivs upp och en lista där man kan teckna sig för att fortsätta mötas.

Avsluta mötet med en utcheckning där alla får möjlighet att säga några ord utifrån t ex. frågan ”Vilken tanke/förhoppning bär du med dig från mötet?” Om mötet är färre än 10 personer: Gör ett medskapande samtal med den samlade gruppen genom att sitta i cirkel och låta ordet gå runt i det gruppen jobbar med reflekterande frågor, se t ex. runda 1-4 ovan.”

Text citerad från SKR-rapporten: ”Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner och landsting”, 2018

Introduktion

Grund-menyn

Tillbaka till
Värdegrund

Metodstöd - målformulering

Det finns mycket litteratur på området men vi väljer att beskriva en metod, den som förkortas SMARTA mål.

Att gemensamt skriva smarta mål

- Specifikt – Var tydlig med dina mål och förväntningar. Det är lätt att missa mål som är för vida eller vaga.
- Mätbart - Om du inte kan mäta något kan du inte heller veta om du presterar bra. Gör lärandemål.
- Acceperat – Skapa mål som kan motivera de som är aktiva i arbetet.
- Realistiskt – Målet ska vara nåbart men inte för lätt.
- Tidsatt – Finns det en deadline, vad finns det för tidsramar?

Läs mer på (svenska): <https://www.tableau.com/sv-se/learn/articles/smart-goals-criteria>

Introduktion

Grund-menyn

Tillbaka till skapa
målsättning

Exempel
lärandemål

Metodstöd – exempel lärandemål

Syftet med partnerskapet är att samverka för att utveckla och stärka arbetet med att ge föräldrar möjlighet att stödja sina barn i sin skolgång samt att stärka föräldrasamverkan som en plattform för lokalt engagemang.

Övergripande mål	Indikatorer
Fler barn med godkända betyg med särskilt fokus på skolor där måluppfyllelsen är låg	1. Självskattad upplevelse av förbättrat skolresultat efter två terminer 2. Föräldrars upplevelse av förbättrat skolresultat hos sitt/sina barn efter två terminer
Att erbjuda barn och unga i stadsområde X en trygg plats där de kan få stöd att klara sin skolgång	1. Antal tillfällen med läxhjälp 2. Antal deltagare fördelat på kön och ålder 3. Deltagares skoltillhörighet
Att ge föräldrar möjlighet att stödja sina barn i sin skolgång	Antal deltagande föräldrar vid läxhjälp
Att erbjuda forum för föräldrasamverkan som bidrar till ökad kunskap och tillit till lokala aktörer och därmed till ökad inkludering i samhället	1. Antal erbjudna föräldramöten/föräldrastödjande aktiviteter 2. Antal deltagare fördelat på ålder och kön

Introduktion

Grund-meny

Tillbaka till skapa målsättning

Värdegrundsarbete

Metodstöd – exempel lärandemål

Lärandemål för långsiktiga insatser

Att pedagogerna har **fördjupad kunskap** kring jämställdhet och våldsprevention, större insikt i och förståelse för normerna de själva reproducerar, och hur dessa kunskaper kan integreras i ordinarie undervisning samt i bemötandet av annan personal i skolan, elever och vårdnadshavare.

Att skolpersonalen ser att elever visar på en fördjupad kunskap kring jämställdhet och våld och i högre utsträckning än tidigare agerar konstruktivt utifrån detta; t ex genom att **uttrycka jämställda värderingar i ord eller handling**, eller visa på utökade förmågor till att lösa konflikter på icke-våldsamma sätt.

Att Grundskoleförvaltningen och MÄN Göteborg har en **fördjupad förståelse för sitt eget och varandras arbete**, och hur dessa kan integreras för att deras respektive insatser ska bli mer effektiva och effektfulla ur ett långsiktigt perspektiv.

Indikatorer på progression kring lärandemålen

Indikatorer rörande deltagarnas upplevelser

Pedagogerna upplever att de har större kunskap om våld och jämställdhet.

Pedagogerna upplever att det är tydligare för dem hur de kan arbeta aktivt med jämställdhet och våldsprevention i det dagliga arbetet.

Pedagogerna upplever att de har större insikt och kunskap kring vilka normer och föreställningar de själva bär upp, och medvetet eller omedvetet reproducerar eller bryter mot.

Pedagogerna upplever att de har fler verktyg för att kunna agera kring våldssituationer.

Pedagogerna upplever att eleverna använder fler verktyg än tidigare för att lösa konflikter, och att det därmed är mindre våld bland deras elever.

Pedagogerna upplever att eleverna uttrycker eller på andra sätt visar att de respekterar och är tillåtande till varandras olikheter i högre utsträckning än tidigare.

- Eleverna uppger att de har lärt sig mer om icke-våldsamma sätt att hantera konflikter.

Introduktion

Grund-menyn

Tillbaka till
Skapa målsättning